

**UCHWAŁA NR 209/XXIX/22
RADY GMINY RUTKI**

z dnia 7 kwietnia 2022 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rutki na rok 2022.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559), art.10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2020 r. poz. 2050, zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 1655 oraz z 2021 r. poz. 2469) Rada Gminy Rutki uchwala, co następuje:

§ 1. Załącznik do Uchwały Nr 191/XXVI/21 Rady Gminy Rutki z dnia 30 grudnia 2021 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rutki na rok 2022 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

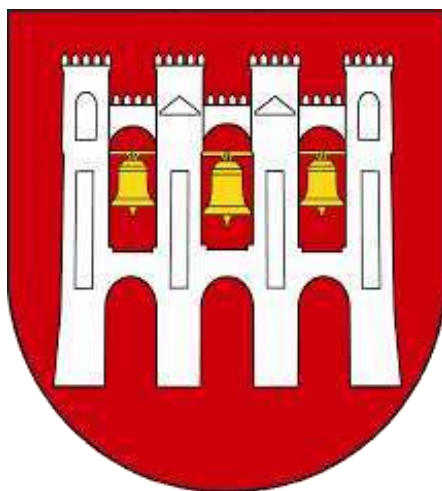
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rutki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Paweł Kowalewski

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE RUTKI
NA ROK 2022**

Rutki-Kossaki, kwiecień 2022r.

I. WSTĘP

Zmiany społeczne i ekonomiczne dokonujące się w naszym kraju, sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych.

Wyczerpanie fizyczne, psychiczne, brak oczekiwanych sukcesów, depresje przyczyniają się do tego, że ludzie coraz częściej sięgają po narkotyki. Miejsca, w których można najczęściej zdobyć narkotyki to: dyskoteka, bar, szkoła, ulica, park. Widoczny jest wzrost liczby osób eksperymentujących z narkotykami i tych już uzależnionych, którzy poszukują pomocy. Szczególnie niepokojący jest fakt wzrostu zagrożenia narkomanią wśród młodzieży, a także obniżanie się granicy wieku osób przechodzących inicjację ze środkami uzależniającymi.

Brak świadomości młodzieży na temat skutków i konsekwencji zażywania narkotyków to dzisiaj szczególnie istotna kwestia, która powinna motywować do działania. Zadaniem samorządów lokalnych jest reagowanie na niesamowicie szybki rozwój narkomanii. Dobrą metodą uświadomienia społeczeństwu istoty sprawy, są wszelkiego rodzaju działania profilaktyczne. Niniejszy program może w dużym stopniu warunkować skuteczność podejmowanych działań.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok tworzony jest w oparciu o Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 i określonego w nim celu operacyjnego nr 2: profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnym i innymi zachowaniami ryzykownymi.(2. Profilaktyka uzależnień.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Gmina Rutki na 2022 rok podejmuje działania mające na celu prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w szczególności dla dzieci i młodzieży, rozwój edukacji publicznej i szkolenie przedstawicieli różnych zawodów, instytucji i wyspecjalizowanych służb w dziedzinie przeciwdziałania narkomanii, a zwłaszcza w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków i postępowania z osobami uzależnionymi.

III. CELE PROGRAMU

§ 1. Przyjmuje się następujące cele programu:

1. Ograniczenie używania substancji psychoaktywnych poprzez kształtowanie świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie u dzieci i młodzieży szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem problematyki używania substancji psychoaktywnych i ich negatywnych następstw.
2. Stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych adekwatnego do istniejącej na terenie gminy skali potencjalnego zagrożenia narkomanią w celu redukcji czynników prowadzących do uzależnienia.
3. Inicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej. Rzetelne dostarczanie fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomanią, informowanie o dostępnych formach pomocy.

4. Uświadomienie społeczeństwa co do zasadności prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych i profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od środków odurzających i narkotyków.
5. Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania narkomanii poprzez nawiązanie międzyinstytucjonalnej i merytorycznej współpracy różnych instytucji, stowarzyszeń oraz organizacji społecznych m. in. w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej, zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej, zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
6. Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację nowoczesnych programów profilaktycznych.
7. Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży szczególnie z grup podwyższonego ryzyka.
8. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym.
9. Wprowadzenie profilaktyki, która jest systemową odpowiedzią na zjawiska uznawane za zagrożenie dla zdrowia publicznego. W tym sensie dotyczy również tzw. nałogów behawioralnych, które wiążą się z licznymi szkodami zdrowia somatycznego, psychicznego oraz negatywnymi skutkami funkcjonowania społecznego. Profilaktyka to zapobieganie problemom, zanim one wystąpią lub minimalizowanie szkód związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych. Z tego względu adresatami oddziaływań profilaktycznych są najczęściej ludzie młodzi, ale nie można też zapomnieć o osobach dorosłych. Skuteczna profilaktyka prowadzona wśród młodzieży może zmniejszyć koszty związane z leczeniem nałogów behawioralnych u osób dorosłych, a także zmniejszyć wydatki publiczne związane z naprawianiem szkód społecznych powstałych w wyniku tych problemów. Rekomenduje się:
  - a) Upowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych w środowisku lokalnym i szkolnym – dystrybuowanie materiałów o charakterze informacyjnoedukacyjnym (ulotki, plakaty, filmy), organizowanie wydarzeń (lokalne imprezy powiązane z przedmiotową tematyką, spotkania dla rodziców, warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej, pogadanki i otwarte spotkania ze specjalistami) i prowadzenie kampanii społecznych. Miedzy innymi od uzależnień:
    - Uzależnienie od hazardu - jest uznawane za przewlekłe i niewyleczalne schorzenie. Oznacza to, że powrót hazardzisty do bezpiecznego grania jest niemożliwy, zawsze wymknie się ono spod kontroli nawet, gdy przerwa w graniu była stosunkowa długa. Abstynencja od grania, nawet relatywnie długa, nie jest dowodem na wyleczenie i brak choroby. Uzależnienie od hazardu wymaga kompleksowego leczenia psychoterapeutycznego (psychoterapia indywidualna, rodzinna) i być może włączenia psychiatrycznego leczenia farmakologicznego. Podobnie, jak w przypadku uzależnienia od alkoholu, tu również występuje mechanizm współuzależnienia rodziny jako skutek uzależnienia członka rodziny.
    - Szerokie upowszechnienie technologii informacyjnych owocuje korzystnymi zmianami we wszystkich dziedzinach aktywności ludzi. Jednocześnie stanowi źródło rozmaitych zagrożeń. Ponieważ użytkownikami technologii informacyjnych są ludzie o bardzo zróżnicowanych właściwościach, stąd różnorodność postaw i postępowań obserwowanych w takich sytuacjach. Dla jednych komputer i Internet będą wspianiałymi i możliwymi do racjonalnego wykorzystania

narzędziami ułatwiającymi przebieg aktywności (w życiu, pracy, uczeniu się, uczestnictwie w kulturze, odpoczynku). Dla drugich będą przedmiotem uzależnień.¹

- Kupowanie impulsywne polega na podejmowaniu zachowania w sposób nagły i spontaniczny, na ogół pod wpływem bodźców zewnętrznych. Kupowanie impulsywne nie służy redukcji napięcia czy radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Natomiast kupowanie kompulsywne stanowi formę radzenia sobie z negatywnymi emocjami czy stresem, zatem jest powodowane czynnikami wewnętrznymi. Kupowanie o charakterze kompulsywnym staje się nawykowe i angażuje znacznie więcej zasobów – poznawczych (myślenie, planowanie) i finansowych (kupowanie niepotrzebnych przedmiotów). To właśnie forma kompulsywna prowadzi do uzależnienia i je podtrzymuje. - Zaburzenia kompulsywnego kupowania najczęściej pojawia się u osób młodych, a charakteryzują się powracającą, nieodpartą potrzebą kupowania (poczuciem przymusu), utratą kontroli nad kupowaniem i kontynuowaniem tej czynności pomimo świadomości negatywnych jej konsekwencji. Do negatywnych konsekwencji należą problemy w rodzinie, problemy finansowe (nierzadko powiązane, np. kłótnie dotyczące wydanych kwot), jak również problemy z prawem (np. drobne kradzieże w sklepach). W przypadku braku lub ograniczonej możliwości kupowania nasilają się negatywne emocje (np. niepokój), z drugiej jednak strony kupowanie wywołuje poczucie winy czy stany depresyjne.²

- Przyjmuje się, że pracoholizm to stan psychiczny charakteryzujący się przede wszystkim stałym, wewnętrznym przymusem (silną potrzebą) wykonywania pracy lub innych czynności z nią związanych, przymusem myślenia o pracy z towarzyszącym poczuciem dyskomfortu (złego samopoczucia) w sytuacjach, kiedy możliwość zajmowania się sprawami, które jej dotyczą, jest utrudniona. Jest to stan uzależnienia od wykonywanej pracy, powodujący zaburzenie równowagi między istotnymi elementami życia codziennego. O pracoholizmie można także mówić wówczas, kiedy związek jednostki z jej pracą stanowi poważną konkurencję dla innych ważnych związków, kiedy praca stała się źródłem większej satysfakcji niż życie rodzinne i inne dotychczasowe relacje i zamiłowania.³ Uzależnienie od pracy zostało uznane jako jedno z uzależnień behawioralnych. - Problematyka nieprawidłowego korzystania z Internetu i komputera (w tym, nadużywanie) staje się coraz powszechniejszym zagadnieniem. Komputer i Internet oferują szeroki wachlarz aktywności – zarówno prorozwojowych (dostęp do wiedzy), jak i patologicznych (m.in. dostęp do treści pornograficznych). Jedną z najbardziej rozpowszechnionych aktywności, które można wykonywać będąc online, jest granie w gry czy korzystanie z portali społecznościach. Mimo że odpowiedzialne korzystanie z komputera i Internetu, nawet przez dzieci, niesie ze sobą wiele korzyści, to należy jednak zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z nadmiernego, pozbawionego kontroli zaangażowania. Poza skrajnymi przykładami niebezpieczeństwa, jakie wiąże się z nielegalnym użytkowaniem Internetu, pozostaje obszar związany z negatywnymi konsekwencjami dla rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży. Spędzanie coraz większej ilości czasu przed monitorem komputera ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, ale także dla rozwoju emocjonalnego i społecznego.⁴

b) Szeroko pojęte edukowanie – szkolenia dla nauczycieli i pedagogów, terapeutów uzależnień, pracowników socjalnych i służb pomocy społecznej, policji, lekarzy, osób zaangażowanych w prace Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

¹ Furmanek W., *Uzależnienie od komputera i Internetu*, Dydaktyka Informatyki 9, 2014, s. 49-48.

² Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

³ www.mp.pl

⁴ Rowicka M., *Uzależnienia behawioralne. Praktyka i teoria*, Minister Zdrowia, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015

- c) **Pedagogizację rodziców** – spotkania ze specjalistami z zakresu uzależnień w tym behawioralnych.
- d) **Współpracę między instytucjami** funkcjonującymi na terenie gminy celem możliwie szybkiego podjęcia działań profilaktycznych i interwencyjnych.

IV. ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. W ramach realizacji programu Gmina Rutki podejmuje różnorodne działania profilaktyczne w oparciu o:
  - a) działalność Ośrodka Pomocy Społecznej, policji i zakładów podstawowej opieki zdrowotnej;
  - b) szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych realizujących programy profilaktyczne;
  - c) współpracę z organizacjami społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
2. Działania, o których mowa w pkt 1 obejmują:
  - a) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin;
  - b) zakup i dystrybucję materiałów informacyjno- edukacyjnych dla klientów instytucji społecznych takich jak OPS, policja, szkoły;
  - c) współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i pomocą osobom uzależnionym (placówki odwykowe, grupy pomocowe, kuratorzy sądowi, poradnie, placówki oświatowe);
3. Prowadzenie działań motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.

§ 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

1. Wspieranie w organizowaniu i prowadzeniu w szkołach i placówkach oświatowych na terenie gminy, programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz ich rodziców.
2. Prowadzenie działań edukacyjnych adresowanych do osób uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w tym opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno- edukacyjnych dotyczących profilaktyki i leczenia osób uzależnionych.
3. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami.

4. Współorganizowanie działań poprawiających funkcjonowanie społeczno - psychiczne dzieci i młodzieży – uczenie ich zasad radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi.
5. Upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
6. Wdrażanie programów edukacyjnych dla rodziców zwiększających ich kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
7. Zakup, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w szkołach i innych placówkach oświatowych i wychowawczych, upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej – plakaty, ulotki, informatory.
8. Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.
9. Organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią.
10. Opracowywanie lokalnej diagnozy pozwalającej ocenić aktualny stan problemów i zagrożeń związanych z narkotykami, a także stan istniejących zasobów w sferze ich rozwiązywania oraz efektów dotychczas prowadzonych działań.
11. Dofinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym, dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą.
12. Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez.
  - 1) wspieranie inicjatyw organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
  - 2) organizowanie atrakcyjnych form czynnego wypoczynku.
13. Realizowanie elementów profilaktyki podczas festynów, imprez lokalnych.

§ 4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez:

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń, instytucji przeciwdziałających narkomanii, propagujących zdrowy styl życia oraz stwarzających szanse powrotu osób uzależnionych do normalnego trybu życia.

2. Udzielanie pomocy organizacyjnej i materialnej organizacjom społecznym, których celem jest krzewienie abstynencji od środków psychoaktywnych.
3. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz udzielanie im pomocy finansowej dla stworzenia właściwych warunków lokalowych, sanitarnych oraz sprzętowych do prowadzenia tej działalności.
4. Prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od narkotyków mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania.
5. Nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych i wizyt monitorujących środowisko lokalne.
6. Integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób uzależnionych i ich rodzin z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

§ 5. Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzących tę sprzedaż przedsiębiorców.

§ 6. Program będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy:

1. Posterunku Policji w Rutkach;
2. Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Rutki;
3. Dyrekcji, nauczycieli i rodziców uczniów szkół z terenu gminy Rutki;
4. Ośrodka Kultury i Biblioteki w Rutkach-Kossakach;
5. Parafii Rzymskokatolickiej w Rutkach;
6. Organizacji pozarządowych.

UZASADNIENIE

Z uwagi na zmianę przepisów ustawą z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw należało zmodyfikować Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rutki na rok 2022 w zakresie zmiany nazewnictwa z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz poprzez dodanie celu 8 szczegółowego w brzmieniu: Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym.

Mając na uwadze powyższe podjęcie przedmiotowej Uchwały jest w pełni zasadne